A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2019. október 3.*

„Előzetes döntéshozatal – Információs társadalom – Szolgáltatások szabad mozgása – 2000/31/EK irányelv – Közvetítő szolgáltatók felelőssége – A 14. cikk (1) és (3) bekezdése – Tárhelyszolgáltató – Annak lehetősége, hogy a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék – A 18. cikk (1) bekezdése – A jogsértéstől való eltiltás terjedelmének személyi, tárgyi és területi korlátai – A 15. cikk (1) bekezdése – Az általános nyomon követési kötelezettség hiánya”

A C-18/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2018. január 10-én érkezett, 2017. október 25-i határozatával terjesztett elő az

Eva Glawischnig-Piesczek

és

a **Facebook Ireland Ltd**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, F. Biltgen, J. Malenovský (előadó), C. G. Fernlund és L. S. Rossi bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: D. Dittert egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. február 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– E. Glawischnig-Piesczek képviseletében M. Windhager és W. Niklfeld Rechtsanwälte,

– a Facebook Ireland Limited képviseletében G. Kresbach, K. Struckmann és A. Tauchen Rechtsanwälte,

– az oszták kormány képviseletében G. Hesse, G. Kunnert és A. Jurgutyte-Ruez, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– a lett kormány képviseletében I. Kucina, E. Petrocka-Petrovska és V. Soņeca, meghatalmazotti minőségben,

– a portugál kormány képviseletében L. Inez Fernandes és M. Figueiredo, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: T. Rendas jogtanácsos,

– a finn kormány képviseletében J. Heliskoski, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében G. Braun, F. Wilman, S. L. Kalėda és P. Costa de Oliveira, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2019. június 4-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL 2000. L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.) 15. cikke (1) bekezdésének az értelmezésére irányul.

2 E kérelmet az Eva Glawischnig-Piescescu és az írországi székhelyű Facebook Ireland Limited társaság között folyamatban lévő azon jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az E. Glawischnig-Piesczek becsületét sértő kijelentéseket tartalmazó üzenetnek a Facebook közösségi hálózat oldalán tárolt felhasználói oldalon való közzététele.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2000/31 irányelv (6), (7), (9), (10), (40), (41), (45)–(48), (52), (58) és (60) preambulumbekezdése így szól:

„(6) […] [M]ivel ez az irányelv csak bizonyos egyedi, a belső piac szempontjából problémákat felvető kérdésekkel foglalkozik, teljes mértékben összhangban van a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elve tiszteletben tartásának szükségességével.

(7) A jogbiztonság és a fogyasztói bizalom biztosítása érdekében ennek az irányelvnek egyértelmű és általános kereteket kell megállapítania a belső piaci elektronikus kereskedelem bizonyos jogi vonatkozásai tekintetében.

[…]

(9) Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások szabad mozgása sok esetben egy általánosabb elv egyedi megnyilvánulása lehet a közösségi jogban, nevezetesen a véleménynyilvánítás szabadságáé, amelyről a minden tagállam által ratifikált, az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló[, Rómában, 1950. november 4-én kelt európai] egyezmény 10. cikkének (1) bekezdése rendelkezik; ezért az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások nyújtására vonatkozó irányelveknek biztosítaniuk kell, hogy ez a tevékenység szabadon gyakorolható legyen az említett cikk értelmében, és e tevékenységre csak az említett cikk

(2) bekezdésében és a Szerződés 46. cikkének (1) bekezdésében megállapított korlátozások vonatkozhassanak; ennek az irányelvnek nem célja, hogy érintse a véleménynyilvánítás szabadságával kapcsolatos alapvető nemzeti szabályokat és elveket.

(10) Az arányosság elvének megfelelően az ezen irányelvben előírt intézkedések szigorúan a belső piac megfelelő működésének eléréséhez szükséges minimumra korlátozódnak; amennyiben közösségi szintű fellépés szükséges, továbbá annak érdekében, hogy az elektronikus kereskedelmet illetően biztosított legyen egy ténylegesen belső határok nélküli térség létezése, ennek az irányelvnek a közérdekű célok védelmének magas szintjét kell biztosítania, különösen a kiskorúak és az emberi méltóság védelme, a fogyasztóvédelem és a közegészség-védelem vonatkozásában[.] […]

[…]

(40) A tagállamoknak a közvetítőként eljáró szolgáltatók felelősségével kapcsolatos jogszabályaiban és esetjogában meglévő, illetve keletkező egyenlőtlenségek egyaránt megzavarják a belső piac zavartalan működését, különösen a határokon átnyúló szolgáltatások fejlődésének gyengítésével és a verseny torzításával; a szolgáltatóknak bizonyos körülmények között kötelességük fellépni azzal a céllal, hogy a jogellenes tevékenységeket megelőzzék vagy azoknak véget vessenek; ennek az irányelvnek megfelelő alapot kell nyújtania a jogellenes adatok eltávolítására és az azokhoz való hozzáférés megszüntetésre irányuló gyors és megbízható eljárások kialakításához[.] […]

(41) Ez az irányelv megvalósítja az érdekek egyensúlyát, és meghatározza azokat az elveket, amelyeken ágazati megállapodások és szabványok alapulhatnak.

[…]

(45) A közvetítő szolgáltatók felelősségének ebben az irányelvben megállapított korlátozásai nem érintik különböző típusú rendelkezések meghozatalának lehetőségét; az ilyen rendelkezések lehetnek különösképpen olyan bírósági vagy közigazgatási határozatok, amelyek valamilyen jogsértés abbahagyását vagy megelőzését – ideértve a jogellenes adat eltávolítását vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetését – rendelik el.

(46) Ahhoz, hogy az információs társadalommal összefüggő, adattárolásból álló szolgáltatás nyújtójának felelőssége korlátozott legyen, e szolgáltatónak, amint valamely jogellenes tevékenységről ténylegesen tudomást szerez, haladéktalanul intézkednie kell az adat eltávolítása, illetve az ahhoz való hozzáférés megszüntetése iránt; az eltávolítást, illetve a hozzáférés megszüntetését a véleménynyilvánítás szabadsága elvének és az e célból nemzeti szinten megállapított eljárásoknak a figyelembevételével kell elvégezni; ez az irányelv nem érinti a tagállamok lehetőségét arra, hogy olyan különös követelményeket állapítsanak meg, amelyeknek az adat eltávolítását, illetve az ahhoz való hozzáférés megszüntetését megelőzően haladéktalanul meg kell felelni.

(47) Az, hogy a tagállamok nem írhatnak elő a nyomon követésre vonatkozó kötelezettséget a szolgáltatók számára, csak az általános jellegű kötelezettségekre vonatkozik; nem érinti azonban az egyedi esetben alkalmazandó nyomon követési kötelezettségeket, és különösképpen nem érinti a nemzeti hatóságoknak a nemzeti jogszabályokkal összhangban hozott intézkedéseit.

(48) Ez az irányelv nem érinti a tagállamoknak azt a lehetőségét, hogy megköveteljék azoktól a szolgáltatóktól, akik, illetve amelyek a szolgáltatásuk igénybevevői által rendelkezésre bocsátott adat számára szolgáltatnak tárhelyet, hogy a tőlük észszerűen elvárható, a nemzeti jogszabályokban meghatározott gondossággal járjanak el egyes jogellenes tevékenységek felderítése és megelőzése érdekében.

[…]

(52) A belső piac szabadságainak tényleges gyakorlása szükségessé teszi, hogy a sérelmet szenvedő személyek számára garantált legyen a vitarendezési eszközökhöz való hatékony hozzáférés; azokra a károkra, amelyek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerülhetnek, mind gyorsaságuk, mind földrajzi kiterjedésük jellemző; tekintettel erre a sajátosságra, és tekintettel annak szükségességére, hogy a nemzeti hatóságok ne veszélyeztessék az egymás iránti kölcsönös bizalom szükséges meglétét, ez az irányelv megkívánja a tagállamoktól, hogy gondoskodjanak megfelelő bírósági eljárások rendelkezésre állásáról; a tagállamoknak meg kell vizsgálniuk a bírósági eljárásokhoz a megfelelő elektronikus eszközök útján történő hozzáférés lehetővé tételével kapcsolatos igényt.

[…]

(58) Ez az irányelv nem alkalmazandó harmadik országban letelepedett szolgáltatók által nyújtott szolgáltatásokra; azonban figyelembe véve az elektronikus kereskedelem globális dimenzióját, helyénvaló annak biztosítása, hogy a közösségi szabályok összhangban legyenek a nemzetközi szabályokkal; ez az irányelv nem sérti a nemzetközi szervezetekben (többek között a WTO-ban, az OECD-ben és az UNCITRAL-ban) jogi kérdésekről folyó tanácskozások eredményeit.

[…]

(60) Az elektronikus kereskedelem akadálytalan fejlődésének lehetővé tétele érdekében a jogi keretnek egyértelműnek és egyszerűnek, kiszámíthatónak és a nemzetközi szinten alkalmazandó szabályokkal konzisztensnek kell lennie azért, hogy ne befolyásolja hátrányosan az európai ipar versenyképességét, és ne akadályozza az ágazatban az innovációt.”

4 A 2000/31 irányelvnek a „Tárhelyszolgáltatás” című 14. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) Ha az információs társadalommal összefüggő olyan szolgáltatásról van szó, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információ tárolásából áll, a tagállamok biztosítják, hogy a szolgáltatót ne terhelje felelősség a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt információért, azzal a feltétellel, hogy:

a) a szolgáltatónak nincsen tényleges tudomása jogellenes tevékenységről vagy információról, és – ami a kárigényeket illeti – nincsen tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyek nyilvánvalóan jogellenes tevékenységre vagy információra utalnának;

vagy

b) a szolgáltató, amint ilyenről tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.

[…]

(3) Ez a cikk nem érinti a bíróságok vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a tagállamok jogrendszereivel összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék, nem érinti továbbá a tagállamoknak azt a lehetőségét sem, hogy eljárásokat alakítsanak ki az információ eltávolításának vagy a hozzáférés megszüntetésének szabályozására.”

5 Ezen irányelv 15. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A tagállamok nem állapítanak meg a szolgáltatókat terhelő olyan általános kötelezettséget, amely szerint a 12., 13. és 14. cikk hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtása során az általuk továbbított vagy tárolt információkat nyomon kellene követniük, sem olyan általános kötelezettséget, amely szerint jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket kellene kivizsgálniuk.”

6 Az említett irányelv 18. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti jog alapján indítható, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenységekkel kapcsolatos bírósági keresetek tegyék lehetővé az olyan intézkedések – így ideiglenes intézkedések – gyors elfogadását, amelyek célja az állítólagos jogsértés megszüntetése és az érintett érdekek minden további sérelmének megelőzése.”

Az osztrák jog

7 Az Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (polgári törvénykönyv) 1330. §-ának (1) bekezdése szerint az, aki becsületsértés miatt valós kárt szenved, vagy vagyoni előnytől marad el, követelheti a kár megtérítését. E rendelkezés (2) bekezdése értelmében ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha valaki olyan tényeket híresztel, amelyek veszélyeztetik valamely más személy hitelét, keresetét vagy megélhetését, és amelyek valótlanságáról tudott vagy tudnia kellett. Ebben az esetben cáfolat és annak közzététele is követelhető.

8 Az Urheberrechtsgesetz (a szerzői jogról szóló törvény) 78. §-ának (1) bekezdése szerint a személyek képmásai nem állíthatók ki nyilvánosan, és más olyan módon sem terjeszthetők, amelynek révén azok a nyilvánosság számára hozzáférhetővé válnak, ha ez sértené az ábrázolt személy, vagy amennyiben e személy anélkül hunyt el, hogy a közzétételt engedélyezte vagy elrendelte volna, valamely közeli hozzátartozó jogos érdekeit.

9 Az E-Commerce-Gesetz (az elektronikus kereskedelemről szóló törvény) 18. §-ának (1) bekezdése értelmében a tárhelyszolgáltatók nem kötelesek az általuk tárolt, továbbított vagy hozzáférhetővé tett információkat általános jelleggel nyomon követni, vagy jogellenes tevékenységekre utaló tényeket vagy körülményeket saját maguktól kivizsgálni.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

10 E. Glawischnig-Piesczek a Nationalrat (nemzeti tanács, Ausztria) képviselője, a „die Grünen” (Zöldek) parlamenti képviselőcsoport elnöke és e párt szövetségi szóvivője volt.

11 A Facebook Ireland globális közösségimédia-felületet (a továbbiakban: Facebook Service) üzemeltet az Amerikai Egyesült Államokon és Kanadán kívül élő felhasználók számára.

12 2016. április 3-án a Facebook Service egyik felhasználója a személyes oldalán megosztotta az *oe24.at* osztrák online hírmagazin „Zöldek: a menekültek minimumjövedelmének maradnia kell” című cikkét, és így ezen az oldalon létrejött az eredeti oldal „előnézeti képe”, amely e cikk címét, tartalmának rövid összefoglalását, valamint E. Glawischnig-Piesczek fényképét tartalmazta. Ugyanezen felhasználó e cikk tárgyban továbbá közzétett egy oly módon megfogalmazott hozzászólást, amelyről a kérdést előterjesztő bíróság megállapította, hogy sérti az alapeljárás felperesének becsületét, továbbá gyalázó és rágalmazó. E hozzászólást a Facebook Service bármely felhasználója megtekinthette.

13 E. Glawischnig-Piesczek 2016. július 7-i levelében többek között felszólította a Facebook Irelandet e hozzászólás törlésére.

14 Mivel a Facebook Ireland nem távolította el a szóban forgó hozzászólást, E. Glawischnig-Piesczek keresetet nyújtott be a Handelsgericht Wienhez (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria), amely ideiglenes intézkedés iránti kérelem tárgyában hozott 2016. december 7-i végzésével arra kötelezte a Facebook Irelandet, hogy az abbahagyásra kötelezés iránti kereset tárgyában folyamatban lévő eljárás

jogerős befejezéséig azonnali hatállyal szüntesse be az alapeljárás felperesét ábrázoló fényképek közzétételét és/vagy terjesztését, amennyiben az azt kísérő üzenet a jelen ítélet 12. pontjában szereplő hozzászólással azonos állítást, és/vagy azzal azonos értelmű állításokat tartalmaz.”

15 A Facebook Ireland Ausztriában megszüntette az eredetileg közzétett tartalomhoz való hozzáférést.

16 A fellebbezés alapján eljáró Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság, Ausztria) az azonos állítások tekintetében helybenhagyta az első fokon hozott végzést. Megállapította viszont, hogy az azonos értelmű állítások terjesztésének abbahagyására vonatkozó kötelezettség csak az alapeljárás felperese vagy harmadik fél által a Facebook Ireland tudomására hozott, vagy egyéb módon ez utóbbi tudomására jutott állításokra vonatkozik.

17 A Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság) és az Oberlandesgericht Wien (bécsi regionális felsőbíróság) határozatát a szerzői jogról szóló törvény 78. §-ára és a polgári törvénykönyv 1330. §-ára alapította, többek között azzal az indokolással, hogy a közzétett hozzászólás E. Glawischnig-Piesczekre nézve kirívóan becsületsértő, és őt bűncselekmény elkövetésével vádoló kijelentéseket tartalmaz, anélkül hogy e tekintetben bármilyen bizonyítékot szolgáltatna.

18 Az alapeljárás felperesei felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság, Ausztria).

19 Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) – amelynek arról kell határoznia, hogy a nagyszámú felhasználó által használt közösségi hálózatot üzemeltető tárhelyszolgáltató esetében az abbahagyásra vonatkozó kötelezés világszerte azokra a szó szerint azonos és/vagy azonos értelmű kijelentésekre is kiterjeszthető-e, amelyek nem jutottak az említett szolgáltató tudomására – rámutat arra, hogy az ilyen kötelezettséget a saját ítélkezési gyakorlata szerint akkor kell arányosnak tekinteni, ha legalább egy, valamely felhasználó bejegyzése által okozott, az érintett személy jogos érdekeit érintő sérelem a tárhelyszolgáltató tudomására jutott, és ily módon konkretizálódik a további jogsértések veszélye.

20 Mivel az Oberster Gerichtshofhoz (legfelsőbb bíróság) mindazonáltal úgy ítélte meg, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita az uniós jog értelmezésével kapcsolatos kérdéseket vet fel, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Általánosságban ellentétes-e a [2000/31 irányelv] 15. cikkének (1) bekezdésével a jogellenes információkat haladéktalanul el nem távolító tárhelyszolgáltatót terhelő, alábbiakban felsorolt, arra vonatkozó kötelezettségek valamelyike, hogy a tárhelyszolgáltató ne csak az említett, [ezen] irányelv 14. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti jogellenes információt távolítsa el, hanem más szó szerint azonos információkat is távolítson el

– világszerte;

– az adott tagállamban;

– az adott felhasználó tekintetében világszerte;

– az adott felhasználó tekintetében az adott tagállamban?

2) Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: azonos értelmű információkra is vonatkozik-e mindez?

3) Azonos értelmű információkra is vonatkozik-e mindez attól kezdődően, hogy az üzemeltető tudomást szerzett e körülményről?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

21 Az együttesen vizsgálandó első és második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy a 2000/31 irányelvet, különösen a 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az kizárja, hogy valamely tagállam bírósága:

– attól függetlenül kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos tartalmú információk törlésére, vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására, hogy ki kérelmezte ezen információk tárolását;

– kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos értelmű információk törlésére, vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására, és

– terjessze ki az ilyen jogsértéstől való eltiltás hatályát világszintre.

22 Előzetesen, nem vitatott, hogy a Facebook Ireland a 2000/31 irányelv 14. cikke értelmében vett tárhelyszolgáltatásokat nyújt.

23 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy ezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdése a tárhelyszolgáltató felelősség alóli mentesítésére irányul, amennyiben e szolgáltató teljesíti az e rendelkezésben szereplő két feltétel valamelyikét, nevezetesen nincsen tudomása jogellenes tevékenységről vagy információról, vagy amint ilyenről tudomást szerzett, haladéktalanul intézkedik az információ eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.

24 A 2000/31 irányelv (45) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 14. cikkének (3) bekezdéséből továbbá az következik, hogy e mentesség nem érinti a nemzeti bíróságok vagy hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék, ideértve a jogellenes információk eltávolítását vagy a hozzáférésük megszüntetését.

25 Ebből következik, hogy – amint azt a főtanácsnok is kiemelte indítványának 32. pontjában – a tárhelyszolgáltató lehet a valamely tagállam nemzeti joga alapján elfogadott, jogsértéstől való eltiltás címzettje, még akkor is, ha teljesíti a 2000/31 irányelv 14. cikkének (1) bekezdésében szereplő egyik vagylagos feltételt, vagyis abban az esetben is, ha nem terheli felelősség.

26 Egyébként a 2000/31 irányelv 18. cikke, amely a „Végrehajtás” című III. fejezetben szerepel, (1) bekezdésében előírja, hogy a tagállamok biztosítják, hogy a nemzeti jog alapján indítható, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenységekkel kapcsolatos bírósági keresetek tegyék lehetővé az olyan intézkedések – így ideiglenes intézkedések – gyors elfogadását, amelyek célja az állítólagos jogsértés megszüntetése és az érintett érdekek minden további sérelmének megelőzése.

27 A jelen esetben, amint az a jelen ítélet 13. pontjából és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseknek a szövegéből is következik, a Facebook Irelandnek mindenekelőtt tudomása volt a szóban forgó jogellenes információról. E társaság ezenkívül nem intézkedett haladéktalanul az információ eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről, amint azt a 2000/31 irányelv 14. cikkének (1) bekezdése előírja. Végül az alapeljárás felperese egy nemzeti bírósághoz fordult az említett 18. cikk szerinti, jogsértéstől eltiltó intézkedés meghozatala érdekében.

28 Ezen irányelv (52) preambulumbekezdése rámutat arra, hogy két tényező – nevezetesen az abból fakadó sajátosság, hogy mind a gyorsaság, mind pedig a kiterjedés jellemző azokra a károkra, amelyek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerülhetnek; valamint

annak szükségessége, hogy a nemzeti hatóságok ne veszélyeztessék az egymás iránti kölcsönös bizalom szükséges meglétét – vezette az európai uniós jogalkotót arra, hogy megkívánja a tagállamoktól, hogy gondoskodjanak megfelelő bírósági eljárások rendelkezésre állásáról.

29 A 2000/31 irányelv 18. cikke (1) bekezdésének végrehajtása keretében így a tagállamok különösen jelentős mérlegelési jogkörrel rendelkeznek a szükséges intézkedések elfogadását lehetővé tévő keresetek és eljárások tekintetében.

30 Mindemellett, mivel e rendelkezés több nyelvi változata, így a spanyol, az angol és a francia szerint ez utóbbi intézkedéseknek kifejezetten „minden” állítólagos jogsértés megszüntetésére, illetve az érintett érdekek „minden” további sérelmének megelőzésére kell irányulniuk, a végrehajtásuk tekintetében főszabály szerint nem vélelmezhető a hatályuk semmilyen korlátozása. Ezen értelmezést nem cáfolja azon körülmény, hogy e rendelkezés más nyelvi változatai, így a német, azt írja elő, hogy ezen intézkedések „az állítólagos jogsértés” megszüntetését, és „az érintett érdekek további sérelmének megelőzését” célozzák

31 A 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése ugyanakkor pontosítja, hogy a tagállamok nem állapítanak meg a szolgáltatókat terhelő olyan általános kötelezettséget, amely szerint a 12., 13. és 14. cikk hatálya alá tartozó szolgáltatások nyújtása során az általuk továbbított vagy tárolt információkat nyomon kellene követniük, sem olyan általános kötelezettséget, amely szerint jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket kellene kivizsgálniuk.

32 Az említett rendelkezések összességét figyelembe véve kell választ adni az előterjesztő bíróság által feltett kérdésekre.

33 Először is, az előterjesztő bíróság lényegében azt a kérdést teszi fel, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése kizárja-e azt, hogy valamely tagállami bíróság kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos tartalmú információk törlésére, vagy megakadályozza az azokhoz való hozzáférést.

34 E tekintetben, bár a 15. cikk (1) bekezdése megtiltja a tagállamok számára, hogy a tárhelyszolgáltatókat terhelő olyan általános kötelezettséget írjanak elő, amely szerint az általuk továbbított vagy tárolt információkat nyomon kell követniük, vagy olyan általános kötelezettséget, amely szerint a jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket ki kell vizsgálniuk, az ilyen tilalom – amint a (47) preambulumbekezdéséből kitűnik – nem érinti az „egyedi esetben alkalmazandó” nyomon követési kötelezettségeket.

35 Ilyen egyedi eset többek között eredhet – mint az alapügyben is – egy konkrét információból, amelyet az érintett tárhelyszolgáltató az általa üzemeltetett közösségi hálózat egy adott felhasználójának a kérelmére tárol, és amelynek tartalmát a hatáskörrel rendelkező tagállami bíróság elemezte és értékelte, és az értékelés végén azt jogellenesnek nyilvánította.

36 Tekintettel arra, hogy a közösségi hálózat megkönnyíti a tárhelyszolgáltató által tárolt információk különböző felhasználók közötti gyors továbbítását, fennáll annak a tényleges veszélye, hogy a korábban jogellenesnek minősített információt e hálózat más felhasználója újból létrehozza és megosztja.

37 E körülmények között, annak biztosítása érdekében, hogy a szóban forgó tárhelyszolgáltató az érintett érdekek minden további sérelmét megelőzhesse, a hatáskörrel rendelkező bíróság jogszerűen kötelezheti e szolgáltatót arra, hogy akadályozza meg a korábban jogellenesnek nyilvánított információkával azonos tartalmú, tárolt információkhoz való hozzáférést, vagy arra, hogy távolítsa el az ilyen információkat, függetlenül attól, hogy ki kérelmezte ezen információk tárolását. Márpedig – különösen az érintett információk tartalmának ezen azonosságára tekintettel – az e célból kibocsátott jogsértéstől való eltiltás nem tekinthető úgy, hogy az a 2000/31 irányelv 15. cikkének

(1) bekezdése értelmében azon kötelezettséget írja elő a tárhelyszolgáltató számára, hogy általános jelleggel kövesse nyomon az által tárolt információkat, és azon általános kötelezettséget sem írja elő számára, hogy a jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket kivizsgálja.

38 Másodsorban a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt a kérdést teszi fel, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése kizárja-e azt, hogy valamely tagállami bíróság kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos értelmű információk törlésére, vagy megakadályozza az azokhoz való hozzáférést.

39 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban foglalt információkból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az „azonos értelmű információk” kifejezés alatt az olyan üzenetet közvetítő információt érti, amelynek tartalma lényegében változatlan, és ezért csak nagyon kevéssé tér el a jogellenesség megállapításának alapjául szolgáló üzenetétől.

40 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy valamely információ tartalmának jogellenessége nem pusztán abból következik, hogy bizonyos kifejezéseket meghatározott módon összekapcsolva használnak, hanem abból, hogy az e tartalom által közvetített üzenet jogellenesnek minősül, ami – mint a jelen esetben is – egy konkrét személyre vonatkozó, rágalmazó kijelentéseket jelent.

41 Ebből következik, hogy ahhoz, hogy az ilyen jogellenes cselekmény megszüntetésére és ismétlésének megelőzésére, valamint az érintett érdekek minden további sérelmének megelőzésére irányuló eltiltás ténylegesen elérje e célokat, annak ki kell terjednie azokra az információkra is, amelyek tartalmát – lényegében ugyanazon üzenet közvetítésével – a használt szavak vagy ezek összekapcsolása miatt kissé eltérő módon fogalmazták meg azon információhoz képest, amelynek tartalmát jogellenesnek nyilvánították. Ennek hiányában ugyanis – amint azt a kérdést előterjesztő bíróság is hangsúlyozza – az ilyen eltiltás hatásai könnyen megkerülhetők lennének olyan üzenetek tárolása révén, amelyek minimális mértékben térnek el a korábban jogellenesnek nyilvánított üzenetektől, és ennek következtében az érintett személynek több eljárást kellene indítania azon cselekmények abbahagyása érdekében, amelyeknek áldozata.

42 Ebben az összefüggésben ugyanakkor arra is emlékeztetni kell, hogy – amint a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdéséből következik, és amint a jelen ítélet 34. pontjában felidézésre került – a tagállami bíróságok egyfelől nem bocsáthatnak ki olyan eltiltást, amely arra kötelezi a tárhelyszolgáltatót, hogy általános jelleggel kövesse nyomon az általa tárolt információkat, másfelől arra sem kötelezhetik őt, hogy a jogellenes tartalom alapját képező tényeket vagy körülményeket kivizsgálja.

43 E tekintetben többek között meg kell jegyezni, hogy – amint az a 2000/31 irányelv (41) preambulumbekezdéséből kiderül – az uniós jogalkotó ezen irányelv elfogadásával egyensúlyt kívánt teremteni a különböző érdekek között.

44 A 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése így maga után vonja azt, hogy az ezen irányelv (41) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 18. cikkének (1) bekezdésében említetthez hasonló eltiltó intézkedés célját – konkrétan a személyek becsületének és jó hírének hatékony védelmére irányuló célt – ne a tárhelyszolgáltatóval szemben előírt túlzott kötelezettség révén kívánják megvalósítani.

45 A fentiekre tekintettel fontossággal bír, hogy a jelen ítélet 41. pontjában hivatkozott, azonos értelmű információk a jogsértéstől való eltiltás kibocsátója által megfelelően azonosított, olyan konkrét elemeket tartalmazzanak, mint a korábban megállapított jogsértéssel érintett személy neve, e jogsértés megállapításának körülményei, valamint a jogellenesnek nyilvánított tartalommal azonos értelmű tartalom. A jogellenesnek nyilvánított tartalommal azonos értelmű tartalom megfogalmazását érintő különbségek semmi esetre sem lehetnek alkalmasak arra, hogy az érintett tárhelyszolgáltatót e tartalom önálló értékelésének elvégzésére kötelezzék.

46 E körülmények mellett a jelen ítélet 41. és 45. pontjában ismertetetthez hasonló kötelezettség egyrészt kellően hatékonynak tűnik a rágalmazással érintett személy védelmének biztosításához, mivel az azonos értelmű információkra is kiterjed. Másrészt ezt a védelmet nem a tárhelyszolgáltatóval szemben előírt túlzott kötelezettség révén biztosítják, mivel az e kötelezettséggel előírt nyomon követés és vizsgálat a jogsértéstől való eltiltásban meghatározott elemeket tartalmazó információkra korlátozódik, és mivel az azonos értelmű, rágalmazó jellegű tartalmuk nem kötelezi a tárhelyszolgáltatót arra, hogy önálló értékelést végezzen, így e szolgáltató automatizált vizsgálati technikákat és eszközöket is igénybe vehet.

47 Az ilyen eltiltás így a 2000/31 irányelv 15. cikke (1) bekezdésének megfelelően különösen nem ír elő a tárhelyszolgáltatóval szemben olyan kötelezettséget, amely szerint az által tárolt információkat általános jelleggel nyomon kellene követnie, sem olyan általános kötelezettséget, amely szerint a jogellenes tevékenységre utaló tényeket vagy körülményeket ki kellene vizsgálnia.

48 Harmadsorban, noha a kérdést előterjesztő bíróság ezzel kapcsolatban nem adott magyarázatot az előzetes döntéshozatalra utaló határozatának indokolásában, az általa a Bíróság elé terjesztett kérdések szövege azt sugallja, hogy kételyei arra is vonatkoznak, hogy a 2000/31 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése kizárja-e azt, hogy a jelen ítélet 37. és 46. pontjában említettekhez hasonló jogsértéstől való eltiltások az egész világra kiterjedő hatállyal bírjanak.

49 E kérdés megválaszolása érdekében emlékeztetni kell arra, hogy a 2000/31 irányelv – amint az különösen a 18. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik – e tekintetben nem ír elő semmilyen – különösen területi – korlátozást azon intézkedések terjedelmét illetően, amelyeket a tagállamok ezen irányelvnek megfelelően jogosultak elfogadni.

50 Következésképpen, és a jelen ítélet 29. és 30. pontjára is figyelemmel, a 2000/31 irányelv nem zárja ki, hogy a jogsértéstől eltiltó intézkedések világszintű joghatásokat váltsanak ki.

51 Ezen irányelv (58) és (60) preambulumbekezdéséből mindazonáltal az következik, hogy az elektronikus kereskedelem globális dimenzióját figyelembe véve az uniós jogalkotó úgy ítélte meg, hogy biztosítani kell az e területre vonatkozó uniós szabályoknak a nemzetközi szinten alkalmazandó szabályokkal való konzisztenciáját.

52 A tagállamok feladata annak biztosítása, hogy az általuk elfogadott intézkedések, amelyek világviszonylatban hatásokat fejtenek ki, megfelelően figyelembe vegyék ez utóbbi szabályokat.

53 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2000/31 irányelvet, és különösen a 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem zárja ki, hogy valamely tagállam bírósága:

– attól függetlenül kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos tartalmú információk törlésére, vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására, hogy ki kérelmezte ezen információk tárolását;

– kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos értelmű információk törlésére, vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására, amennyiben az érintett információk ezen eltiltásból eredő nyomon követése és vizsgálata az olyan üzenetet közvetítő információkra korlátozódik, amelynek tartalma lényegében változatlan a jogellenesség megállapításának alapjául szolgáló üzenetétől, és amely tartalmazza a jogsértéstől való eltiltásban meghatározott elemeket, továbbá amennyiben az ezen azonos értelmű megfogalmazás tekintetében a korábban jogellenesnek nyilvánított információt jellemző megfogalmazáshoz képest fennálló különbségek nem követelik meg a tárhelyszolgáltatótól e tartalom önálló értékelését, és

– a releváns nemzetközi jogi kereteken belül világszinten kötelezze a tárhelyszolgáltatót a jogsértéstől való eltiltással érintett információk törlésére vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására.

A harmadik kérdésről

54 Az első és a második kérdésre adott válaszra tekintettel nem kell megvizsgálni a harmadik kérdést.

A költségekről

55 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg. A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”), és különösen a 15. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem zárja ki, hogy valamely tagállami bíróság:

– **attól függetlenül kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos tartalmú információk törlésére, vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására, hogy ki kérelmezte ezen információk tárolását;**

– **kötelezze a tárhelyszolgáltatót az általa tárolt és a korábban jogellenesnek nyilvánított információval azonos értelmű információk törlésére, vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására, amennyiben az érintett információk ezen eltiltásból eredő nyomon követése és vizsgálata az olyan üzenetet közvetítő információkra korlátozódik, amelynek tartalma lényegében változatlan a jogellenesség megállapításának alapjául szolgáló üzenetétől, és amely tartalmazza a jogsértéstől való eltiltásban meghatározott elemeket, továbbá amennyiben az ezen azonos értelmű megfogalmazás tekintetében a korábban jogellenesnek nyilvánított információt jellemző megfogalmazáshoz képest fennálló különbségek nem követelik meg a tárhelyszolgáltatótól e tartalom önálló értékelését, és**

– **a releváns nemzetközi jogi kereteken belül világszinten kötelezze a tárhelyszolgáltatót a jogsértéstől való eltiltással érintett információk törlésére vagy az azokhoz való hozzáférés megakadályozására.**

Aláírások